

OBSAH

1	TERMINOLOGIE V OBLASTI FUTUROLOGIE A BEZPEČNOSTI	5
1.1	Terminologie futurologie	5
1.2	Terminologie prognostiky	8
1.3	Terminologie bezpečnosti	10
1.4	Zkratky používané v oblasti futurologie a bezpečnosti	13
2	TEORIE FUTUROLOGIE	16
2.1.	Vztah futurologie a vědy	18
2.1.1.	Determinismus a futurologie	19
2.1.2	Teorie chaosu a efekt motýlího křídla	22
2.2	Význam futurologie	23
2.2.1	Informační efekt futurologie	25
2.3	Historický vývoj futurologie	26
2.3.1	Historie futurologie	26
2.3.2	Československá futurologie	28
2.3.3	České prognostické organizace a pracoviště	31
2.3.4	Historické prameny futurologie	33
2.3.4.1	Vybraná východiska futurologie	36
2.3.4.2	Hlavní události ve vývoji futurologie	37
2.4.	Klasifikace futurologie	42
2.4.1	Typy budoucnosti	42
2.4.2	Prognostika a předvídání	44
2.4.3	Výzkum budoucnosti	46
3	TEORIE MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ A BEZPEČNOST	50
3.1.	Mezinárodní vztahy a bezpečnost	50
3.1.1	Liberálně- idealistický přístup k bezpečnosti	52
3.1.2	Realistický přístup k bezpečnosti	55
3.1.3	Konstruktivistický přístup k bezpečnosti	57
3.1.4	Kritická teorie a bezpečnost	58
3.1.5	Radikální teorie a bezpečnost	59
3.2	Bezpečnostní studia	60
3.2.1	Vývoj bezpečnostních studií	60
3.3	Kodaňská škola	64

4.	VYMEZENÍ A OBSAH BEZPEČNOSTNÍ FUTUROLOGIE	69
4.1.	Oblasti zájmu bezpečnostní futurologie	72
4.1.1	Vojenská bezpečnost	73
4.1.2	Ekonomická bezpečnost	78
4.1.3	Politická bezpečnost	80
4.1.4	Sociální bezpečnost	81
4.1.5	Kulturní bezpečnost	82
4.1.6	Ekologická bezpečnost	83
4.2.	Bezpečnostní futurologie ve veřejném a komerčním sektoru	86
5.	PROGNOSTIKA	89
5.1	Základy prognostiky	92
5.1.1	Metodologie prognostických činností	94
5.2	Prognózy - funkce a klasifikace	96
5.2.1	Prognóza jako implikace	97
5.2.2	Vybraná východiska a specifika bezpečnostních prognóz	97
5.2.3	Funkce prognóz	99
5.2.4	Klasifikace prognóz	101
5.2.4.1	Klasifikace prognóz dle předpokladové části	102
5.3	Principy a metodologie tvorby prognóz	104
5.3.1	Principy tvorby prognóz	104
5.3.2	Proces tvorby prognóz	105
5.4	Vlivy na prognostickou činnost	107
5.4.1	Vliv specializace autora	107
5.4.2	Schopnost časové představitosti	108
5.4.3	Schopnost sociální představitosti	108
5.4.4	Schopnost empatie	108
5.4.5	Schopnost holistického myšlení	108
5.4.6	Schopnost systémového myšlení	109
5.4.7	Schopnost kreativního myšlení	109
5.4.8	Hodnotová měřítko	109
5.4.9	Emocionální stav	109
5.4.10	Sebedůvěra	109

6.	PROGNOSTICKÉ METODY	112
6.1	Subjektivní a objektivní metody	112
6.2	Univerzální, strukturální a procesuální metody	114
6.2.1	Univerzální metody	115
6.2.2	Strukturální metody	117
6.2.3	Procesuální metody	118
7.	BEZPEČNOSTNÍ MODELY VÝVOJE SPOLEČNOSTI	126
7.1	George Friedman - Příštích sto let	128
7.1.1	Příštích sto let	128
7.2	Zbigniew Brzezinski - Velká šachovnice	129
7.2.1	Velká šachovnice	130
7.3	A. Toffler, H. Tofflerová - Nová civilizace	132
7.3.1	Nova civilizace	133
7.4	Samuel P. Huntington - Sřet civilizací	134
7.4.1	Sřet civilizací	135
7.5	F. Fukuyama - Konec dějin a poslední člověk	136
7.5.1	Konec dějin a poslední člověk	137
7.6	Příklady prognostických publikací	139
	OBSAH	142